

УДК 338. 534

Булавинець Л. – ст. гр. БКсп – 42

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

МІСЦЕ ІНФЛЯЦІЇ ПРИ ФОРМУВАННІ КІНЦЕВОЇ ЦІНИ ТОВАРУ В УМОВАХ РИНКОВОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ

Науковий керівник: к.е.н., доцент Бурліцька О.П.

Процес формування ринкових цін на товари та послуги перебуває під безпосереднім впливом рівня стабільності національної валюти – гривні. Курс грошової одиниці впливає на майбутні зрушення в економіці. Стабільність курсу необхідно розглядати як провідний фактор, що визначає стан споживчого попиту і відповідно рівень ринкових цін. Тому застосування передбачених методів визначення ринкових цін на товари та послуги базується на очікуванні певної стабільності грошової одиниці. Проте за останні роки в розвитку економіки України спостерігаються зростання цін на товари та знецінення гривні.

В умовах інфляції відбувається загальне зростання цін. Це не означає, що рух цін на всі товари проходить в одному напрямку або змінюється в одній і тій же пропорції. Динаміка цін носить індивідуальний характер і залежить не тільки від особливостей споживчої властивості певного товару, але й від еластичності попиту і пропозиції на цей же товар. Тому в процесі формування цін на товари та послуги необхідно враховувати не тільки власні витрати, вплив ринкових факторів та конкурентне середовище, але і стан стабільності гривні.

Інфляцію необхідно пов'язувати із збільшенням показника співвідношення між номінальною сумою грошей в обігу та їх товарним забезпеченням. В умовах інфляції таке співвідношення змінюється стихійно в сторону збільшення маси грошей в обороті. Це призводить до зміни співвідношення цін, до поглиблення розбалансованості економіки, яке необхідно врахувати суб'єктам господарювання в процесі прогнозування майбутніх цін на свої товари та послуги і складання договорів на постачання товарів і реалізацію їх.

Знецінення національної валюти з одночасним зростанням ринкових цін на товари та послуги змінює підходи суб'єктів господарювання до процесу ціноутворення.

В обстановці швидкого зростання ринкових цін на товари та послуги суб'єктам господарювання необхідно складати прогнози майбутнього рівня інфляції з наступним застосування результатів прогнозів у практиці формування цін на товари та послуги. Важлива роль у цьому процесі належить прогнозуванню очікуваного цінового рівня. Воно може базуватись на використанні показників прогнозів економічного і соціального розвитку на наступний рік, розрахунків НБУ про можливі темпи інфляції, а також матеріалів опитування та оцінок експертів. При цьому мають враховуватися об'єктивні закономірності і умови формування динаміки цін та державний регулюючий вплив на обмеження інфляційних процесів.

Важливим заходом з регулювання цін у період інфляції може бути введення спеціальних форм цього регулювання щодо продукції базових галузей економіки, структуро утворювальних та стратегічно важливих товарів для народного господарства. Для таких галузей доцільне введення диференційованого підходу до оподаткування суб'єктів господарювання з різним рівнем рентабельності, визначеним відношенням прибутку до авансованого капіталу.